

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/2084,Wyklad-Artura-Ossowskiego-Germanizacja-dzieci-polskich-Lodz-jako-centrum-wynarad.html>
05.04.2026, 20:59

Wykład Artura Ossowskiego „Germanizacja dzieci polskich. Łódź jako centrum wynaradawiania (1939-1945)” - Łódź, 9 kwietnia 2008 r.

09.04.2008

9 kwietnia br. na spotkaniu z cyklu „Odkrywanie historii”, odbywającym się każdego miesiąca w Śródmiejskim Forum Kultury, z wykładem i prezentacją multimedialną wystąpił Artur Ossowski, pracownik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Łodzi. Wystąpienie nosiło tytuł „Germanizacja dzieci polskich. Łódź jako centrum wynaradawiania (1939-1945)”.

Germanizacja dzieci polskich w okresie drugiej wojny światowej była elementem świadomej i celowej polityki okupanta niemieckiego. Jej skutki trudno jest ocenić, gdyż poza stratami demograficznymi przerwała ona dotychczasowe więzi społeczne i pozbawiła wiele osób szansy na rozwój w rodzimej kulturze oraz tradycji. Dla brutalnego systemu hitlerowskiego dzieci polskie były jedynie rezerwuarem taniej siły roboczej. Nazywano je również „wyselekcjonowaną grupą”, która przysposobiona do życia w społeczeństwie nazistowskim miała stać się jego integralną częścią. Dla przywódców III Rzeszy polskie dzieci były jedynie obywatelami drugiej kategorii, których dowolnie miała formować demagogia nazistowska, aby w potrzebie zdolne były oddać życie za Führera. Dziś nie jesteśmy nawet w stanie ustalić liczby dzieci zagarniętych z Polski przez okupanta. Większość dokumentów Niemcy ewakuowali lub zniszczyli przed wkroczeniem na nasze ziemie Armii Czerwonej. Wiadomo, że tego rodzaju zbrodnicze działania nazisci prowadzili od początku wojny, a ich ofiarą padło kilkanaście tysięcy osób dorosłych i prawie 200 tys. dzieci zamieszkujących Kraj Warty i Generalne Gubernatorstwo. Do zniemczenia wybierano przede wszystkim dzieci polskie będące sierotami albo takie, których rodzice czy też opiekunowie znajdowali się w więzieniu, obozie koncentracyjnym lub zginęli.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

BYŁO ICH TYSIĄCE

Wanda Ptaszewska, 10 lat, z domu Szostak, przed przesiedleniem z rodzicami do Włoch

1940

Żofia Świąt, 10 lat, z domu Szostak, przed przesiedleniem z rodzicami do Włoch

1940

1940

1940

Halina Kozłowska, 10 lat, z domu Szostak, przed przesiedleniem z rodzicami do Włoch

1940